

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Pentru incasarea obligatiilor restante, reprezentand impozite, taxe si alte venituri ale bugetului de stat, a fost aprobata Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.163/2000 pentru diminuarea arieratelor la bugetul de stat prin care s-au acordat persoanelor juridice debitoare scutiri si reduceri de majorari de intarziere.

Debitorii, persoane juridice, au depus la organele fiscale teritoriale la care sunt inregistrati ca platitori de impozite si taxe, situatia majorarilor de intarziere calculate si neplatite.

Scutirile si reducerile de majorari se acorda in urma verificarilor organelor de control abilitate de lege pana la 31 decembrie 2001, termen aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2001 privind intarirea disciplinei economico - financiare si alte dispozitii cu caracter financiar.

Avand in vedere ca la unitatile fiscale din municipiul Bucuresti 2.571 societati comerciale au depus solicitari de scutiri sau reduceri la plata majorarilor de intarziere in conformitate cu prevederile Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.163/2000 si ca din acestea mai sunt de verificat de organele de control 1.718 societati comerciale, se prevede modificarea alin.3 a art.15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.163/2000 pentru diminuarea arieratelor la bugetul de stat, potrivit caruia "verificarea agentilor economici beneficiari ai facilitatilor prevazute de prezenta ordonanta, care au depus, pe propria raspundere, in termen, la organele fiscale teritoriale la care sunt inregistrati ca platitori de taxe si impozite, situatia privind majorarile de intarziere calculate si neplatite se va realiza cu ocazia controlului fiscal prevazut de Ordonanta Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal, aprobata prin Legea nr.64/1999, cu modificarile si completarile ulterioare".

II. Ordonanta urmareste modificarea unor prevederi din Legea nr.414/2002 privind impozitul pe profit, care s-au dovedit greu de aplicat si controlat de organele fiscale si totodata dificil de aplicat de catre contribuabil, astfel:

- s-a clarificat modul de impozitare a majorarilor de capital social cu sumele reprezentand facilitati fiscale si de determinare a bazei impozabile pentru persoanele fara scop lucrativ;
- s-a reformulat temeiul legal de calcul a rezervei deductibile la calculul profitului impozabil, in corelare cu prevederile legale in vigoare referitoare la constituirea si functionarea diverselor entitati juridice;
- clarificarea deductibilitatii unor cheltuieli sau a recuperarii pierderii fiscale pentru persoanele in reorganizare judiciara.
- scoaterea activitatilor de leasing de la limitarea cheltuielilor cu dobanzile in contextul in care aceste persoane juridice asigura finantarea utilizarii de echipamente tehnologice, utilaje, alte mijloace fixe noi.
- clarificarea obligatiei retinerii impozitului pe profit in cazul personelor juridice straine pentru veniturile obținute din sau în legătură cu proprietăți imobiliare situate în România, inclusiv închirierea în scopul utilizării unei asemenea proprietăți, sau câștigul obținut prin înstrăinarea unui drept asupra unei astfel de proprietăți, veniturile obținute ca urmare a exploatării resurselor naturale localizate în România, inclusiv câștigul obținut din vânzarea unui drept aferent unor asemenea resurse naturale sau veniturile obținute din înstrăinarea unui drept de proprietate deținut la o persoană juridică română.

Se prevede modificarea dispozițiilor de natura sa limiteze cheltuielile cu dobanda astfel:

- cresterea nivelului gradului de indatorare in functie de care se deduce cheltuiala cu dobanda, de la 1/1 la 3/1 ca urmare a cererilor din mediul de afaceri in contextul in care se depun eforturi pentru re tehnologizare si restructurare;

- creșterea și schimbarea limitelor pentru împrumuturile obținute de la partii asociate sau de la alte persoane juridice, altele decât băncile, prin înlocuirea nivelului ratelor de dobândă *EURIBOR* sau al dobânzii *LIBOR* cu un nivel de 9%.

Această modificare este necesară deoarece:

- pentru împrumuturile în lei informația privitoare la nivelul ratei dobânzii de referință este transparentă, fiind la îndemână tuturor contribuabililor această comunicându-se lunar printr-o circulară a Băncii Naționale a României care este publicată în Monitorul Oficial al României,
- pentru împrumuturile contractate în *EURO* sau în alte devize informația referitoare la nivelul ratei dobânzii *EURIBOR* sau al dobânzii *LIBOR* nu poate fi cunoscută de marea masă a contribuabililor, pentru accesarea acestor informații este necesară folosirea Internet-ului.
- dobânzile Euribor și Libor sunt comunicate pentru împrumuturile contractate pentru perioade de timp cuprinse între o săptămână și un an, creditele contractate cu perioada mai mare de un an nu au acoperire în reglementările stabilite prin Legea nr.414/2002.
- numeroase uniuni și asociații ale producătorilor și importatorilor au întreprins demersuri pentru modificarea acestor prevederi în sensul creării unor dispoziții care să fie ușor de aplicat de către toți contribuabilii dar care să păstreze coordonatele stabilite prin actuala Lege privind impozitul pe profit.

De asemenea, ordonanța are în vedere armonizarea dispozițiilor legale referitoare la impozitul pe profit cu dispozițiile legii bugetare privind consolidarea resurselor financiare ale comunității locale cu impozitul pe profit datorat de societățile comerciale în care consiliile locale sau județene sunt acționari majoritari.

III. Completarea și depunerea declarațiilor de impozite și taxe este reglementată prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1997 privind procedura de întocmire și depunere a declarațiilor de impozite și taxe, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin actul normativ menționat se prevede un sistem de penalități pentru depunerea cu întârziere a declarațiilor care nu este adecvat în cazul impozitului pe venitul persoanelor fizice, prevăzut de Ordonanța Guvernului nr.7/2001. Aceasta, deoarece, în cazul impozitului pe venit, în peste 80% din cazuri, impozitul este achitat în cursul anului prin plățile anticipate efectuate de către contribuabil. Astfel, penalizarea depunerii cu întârziere a declarațiilor de venit de către persoanele fizice printr-un sistem bazat pe cote procentuale progresive aplicate la impozitul anual datorat conduce la o discrepanță mare între nivelul ridicat al penalității și pericolul social al faptei.

Totodată, datorită modificărilor din legislația conexasă o serie de reglementări nu mai sunt de actualitate sau necesită adaptări corespunzătoare.

Mai mult, ca urmare a diversificării mijloacelor de comunicare și transmitere a informațiilor sunt necesare completări ale reglementărilor existente, în vederea asimilării acestora în cadrul procesului de declarare, ceea ce poate avea efecte benefice, în sensul modernizării serviciilor oferite contribuabililor.

Ca urmare, ordonanța prevede modificarea actualului sistem de penalități pentru depunerea cu întârziere a declarațiilor de venit, pentru persoanele fizice, prin înlocuirea acestui sistem de penalități, cu un sistem de penalități bazat pe sume fixe.

Totodată, au fost eliminate prevederile referitoare la obligațiile platitorilor de a depune o declarație de impozite și taxe care furniza organului fiscal informații privind natura obligațiilor fiscale, care potrivit actualului sistem de administrare, se obțin cu ocazia înregistrării platitorilor de impozite și taxe.

De asemenea, în contextul modernizării și diversificării serviciilor oferite contribuabililor, au fost completate reglementările referitoare la metodele actuale de depunere a declarațiilor de impozite și taxe cu prevederi referitoare la modalitatea de transmitere a declarațiilor prin mijloace electronice.

Prin ordonanța a mai fost reglementat și dreptul Ministerului Finanelor Publice privind stabilirea unor proceduri referitoare la regimul derogatoriu de declarare, la stabilirea din oficiu a impozitelor și taxelor și la constatarea nedepunerii la termen a declarațiilor.

IV. Pe parcursul aplicării prevederilor Ordonanței Guvernului nr.82/1998 privind înregistrarea fiscală a platitorilor de impozite și taxe, a apărut necesitatea perfecționării procedurilor privind înregistrarea fiscală în sensul unei mai bune evidențe și monitorizări a obligațiilor de plată la bugetul de stat a fiecărui contribuabil.

De asemenea, pentru mai bună administrare a impozitelor și taxelor a apărut necesitatea corelării termenelor la care se depun declarațiile de înregistrare fiscală cu termenele prevăzute în alte acte normative privind legislația de impozite și taxe.

Pentru armonizarea prevederilor privind înregistrarea ca plătitori de TVA a plătitorilor de impozite și taxe cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare a apărut necesitatea scoaterii din evidență ca plătitori de TVA a sucursalelor și a altor unități fără personalitate juridică.

Ca urmare, ordonanța referitoare la modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 82/1998 privind înregistrarea fiscală a platitorilor de impozite și taxe republicată, prevăde introducerea noțiunii de vector fiscal și a procedurii de completare a acestuia.

Vectorul fiscal este o informație atasată datelor de identificare ale contribuabililor și care definește obligațiile permanente ale acestora, prin acest vector urmărindu-se îndeplinirea obligațiilor și, în special, cele declarative.

Datele privind vectorul fiscal al platitorilor de impozite și taxe existenți în evidența Ministerului Finanțelor Publice la data de 31 decembrie 2002, vor fi completate pe baza informațiilor din "Declarația privind obligațiile de plată la bugetul de stat" pe luna decembrie 2002.

De asemenea ordonanța prevede următoarele:

- extinderea posibilității înregistrării fiscale a contribuabililor prin intermediul unui imputernicit, pentru toți contribuabilii;
- armonizarea termenelor de depunere a declarațiilor de înregistrare fiscală cu termenele prevăzute în alte acte normative conexe;
- modificarea prevederilor care faceau referire la regimul juridic al contravențiilor și organizarea și la desfășurarea unor activități economice de către persoane fizice, potrivit legislației în vigoare;
- scoaterea din evidență ca plătitori de TVA a sucursalelor și a altor subunități fără personalitate juridică.

V. În vederea unei mai bune administrări a taxei pe valoarea adăugată, în contextul îmbunătățirii colectării impozitelor în ansamblu, se impune efectuarea unor modificări ale prevederilor Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, în ceea ce privește:

- modificarea unor prevederi referitoare la locul prestării pentru serviciile de telecomunicații, radiodifuziune, televiziune și pentru serviciile furnizate pe cale electronică, în vederea eliminării dublei impozitări determinate de faptul că în toate statele europene se aplică regula impozitării acestor servicii la beneficiar. Întrucât România este cu precădere beneficiara de astfel de servicii din străinătate, prin modificarea propusă vor fi influențate favorabil veniturile bugetului de stat;
- scutirea de taxă pe valoarea adăugată a operațiunilor de arendare, concesiune și închiriere de bunuri imobile. S-au avut în vedere dificultățile de înregistrare ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată a consiliilor locale și a primăriilor. De asemenea, prevederea nou introdusă este în conformitate cu prevederile comunitare în domeniu. Considerăm că veniturile bugetului de stat nu vor fi afectate, întrucât persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă nu vor mai avea dreptul la deducerea taxei aferente intrărilor destinate realizării acestor operațiuni;
- reformularea prevederilor referitoare la scutirile acordate prestațiilor de servicii efectuate pentru nevoile directe ale navelor și aeronavelor în trafic internațional, pentru soluționarea

unor probleme legate de activitatea desfasurata de R.A. ROMATSA, de Autoritatea Aeronautica Civila Romana si de operatorii portuari;

- introducerea unor prevederi speciale privind scutirea importurilor, livrarilor de bunuri si prestarilor de servicii destinate fortelor statelor membre NATO, in perspectiva aderarii Romaniei la acest pact international;
- acordarea posibilitatii compensarii taxei datorate de beneficiarii operatiunilor pentru care se amana exigibilitatea taxei pe valoarea adaugata, conform art. 17 din Legea nr. 345/2002, atat la beneficiar cat si la furnizor, cu taxa de rambursat din decontul privind taxa pe valoarea adaugata;
- modificarea prevederilor referitoare la rambursarea taxei pe valoarea adaugata prin eliminarea conditionarii acesteia de facturile neachitate furnizorilor si prelungirea termenelor de rambursare anticipata de la 30 de zile la 30 de zile lucratoare, si respectiv de la 15 zile la 15 zile lucratoare pentru rambursarea cu control ulterior. Aceste modificari vor conduce la deblocarea rambursarilor de taxa pe valoarea adaugata si totodata la eliminarea riscului de plata de dobanzi de catre bugetul de stat pentru nesolutionarea in termen a cererilor de rambursare;
- modificarea modului si termenelor de plata pentru prestarile de servicii contractate cu prestatori din strainatate, inclusiv pentru operatiunile de leasing, astfel incat organele fiscale teritoriale sa poata urmari respectarea obligatiilor de plata a taxei pe valoarea adaugata ce decurg din aceste operatiuni.

VI. În vederea clarificării unor interpretări tehnice care generau confuzii privind încadrarea unor construcții aflate în domeniul public sau privat al statului se impune modificarea Anexei nr. 2 la Ordonanța Guvernului nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale.

Modificarea aduce clarificări în ce privește încadrarea în categoria construcțiilor speciale care nu sunt supuse impozitului pe clădiri a unor construcții cum ar fi Canalul Dunăre - Marea Neagră, construcție de importanță națională cu un rol strategic semnificativ în economia națională. De asemenea, pentru încurajarea extinderii rețelei de canale de irigații și a creșterii suprafețelor agricole prin desecări, au fost introduse și construcțiile speciale canale pentru irigații și desecări.

VII. Prin prezenta ordonanță se prevede modificarea art. 39 și a art. 52 din Legea nr. 521/2002 privind regimul de supraveghere și autorizare a producției, importului și circulației unor produse supuse accizelor, cu completările ulterioare, pentru diminuarea frecvenței faptelor de evaziune fiscală, în sensul că:

- a fost reglementată cesionarea sau instrainarea sub orice alta forma a actiunilor, a partilor sociale sau a activelor fixe ale societatii comerciale autorizate, cu autorizatie expirata, anulata ori suspendata – notificare, plata tuturor datoriilor către bugetul de stat și
- este considerată contravenție practicarea de preturi de vanzare mai mici decat preturile minime stabilite pe produse, indiferent dacă produsul se vinde cu amănuntul sau cu ridicata.

VIII. Restricțiile introduse temporar în anul 2002, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2002 privind instituirea unor măsuri privind importul autovehiculelor, au demonstrat că inițiativa legislativă, în cauză, a fost justificată și că se impune prelungirea aplicării acestora și în anul 2003.

Astfel, vor fi asigurate măsurile necesare înlăturării unor fenomene de corupție și de fraudă și totodată se va asigura menținerea unui climat de concurență loială pentru producătorii și importatorii de asemenea bunuri.

IX. Potrivit prevederilor Ordonantei Guvernului nr.7/2001 privind impozitul pe venit, aprobată prin Legea nr.493/2002, cu modificările și completările ulterioare, contribuabilii care realizează venituri din activități independente, venituri din salarii și asimilate acestora, precum și venituri din cedarea folosinței bunurilor au obligația să depună, până la data de 30 aprilie 2002, declarații de venit global și declarații speciale.

Experiența aplicării sistemului global de impunere necesită existența unui interval mai mare între momentul depunerii fiselor fiscale de către angajatori și cel al depunerii declarațiilor de venit global de către contribuabili, perioada de timp necesară pentru prelucrarea informațiilor continute în fisele fiscale.

Necesitatea se impune cu atât mai mult, cu cât în anul 2003 urmează a fi generalizat sistemul de trimitere/primire, prin poșta, a declarațiilor către/de la contribuabili.

În acest sens, prin ordonanță se prevede modificarea termenului de depunere a acestor declarații de la data de 30 aprilie la data de 15 mai.

X. Începând cu anul 2003, potrivit Ordonantei de urgență a Guvernului nr.147/2002 pentru reglementarea unor probleme financiare și pentru modificarea unor acte normative, venitul Fondului special pentru dezvoltarea fondului energetic urmează regimul juridic al creanțelor bugetului de stat. În vederea administrării unitare a obligațiilor la bugetul de stat s-a prevăzut ca obligația de declarare și plată a taxelor de dezvoltare cuprinse în tarifele pentru energia electrică și termică, prevăzute de Ordonanța Guvernului nr.29/1994 să se efectueze, până la data 25 a lunii următoare celei în care acestea se încasează, data până la care se declară și se plătesc majoritatea impozitelor și taxelor.

XI. Potrivit prevederilor art.10 alin (2) din Legea privind finanțele publice nr.500/2002, instituțiile publice finanțate integral de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz, varsă integral veniturile realizate la bugetul din care sunt finanțate.

În scopul încadrării în prevederile de mai sus, prin ordonanță s-a prevăzut obligația virării integrale la bugetul de stat a unor fonduri publice gestionate în prezent de către Ministerul Finanțelor Publice în afara bugetului de stat, care provin din următoarele surse:

1. Venituri din rambursări de rate și dobânzi aferente acestora, aferente următoarelor împrumuturi acordate din fonduri publice:

- a) împrumuturi acordate din Fondul special de dezvoltare aflat la dispoziția Guvernului în baza Hotărârii Guvernului nr.745/1997, a Hotărârii Guvernului nr.898/1997, a Hotărârii Guvernului nr.898/1997, a Hotărârii Guvernului nr.935/1997 și a Hotărârii Guvernului nr.880/1997; Pentru sumele încasate de Ministerul Finanțelor Publice reprezentând rate scadente și dobânzi la creditele acordate din Fondul special de dezvoltare aflat la dispoziția Guvernului, nu a fost stabilită prin lege destinația de utilizare.
- b) împrumuturile acordate populației de Casa de Economii și Consemnatiuni în limita depozitului de 5 miliarde lei constituit din sumele încasate în contul special deschis la nivelul economiei din cota de 50% din vânzarile de locuințe din fondul locativ de stat, în temeiul Legii nr.67/1992; Sumele recuperate din rambursarea ratelor și dobanzilor aferente împrumuturilor acordate populației, în limita depozitului de 5 miliarde lei constituit la Casa de Economii și Consemnatiuni, se utilizează potrivit Art.4 din Legea nr.79/1992 cu privire la constituirea și utilizarea fondului special din sumele încasate din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului, pentru rambursarea împrumuturilor angajate pentru datoria publică și plată dobanzilor la aceste împrumuturi.

2. Sumele încasate din recuperarea creanțelor României provenite din activitatea de comerț exterior și cooperare economică internațională, derulată înainte de 31 decembrie 1989, cu excepția cotei de 25% cuvenită Bancii de Export Import a României - SA conform prevederilor art.5 alin. b) din Ordonanța Guvernului nr.14/1995 privind unele măsuri pentru

stimularea realizării de obiective complexe și a producției de ciclu lung de fabricație, destinate exportului, aprobată prin Legea nr.70/1995. Potrivit art. 3 din Legea nr. 29/1994, sumele rezultate din recuperarea creanțelor României provenite din activitatea de comerț exterior și cooperare economică internațională, derulată înainte de 31 decembrie 1989, constituie surse pentru plata serviciului datoriei publice.

3. Sumele nete obținute din reactivarea și rambursarea obligațiilor agenților economici reprezentând credite bancare pentru investiții, preluate în contul datoriei publice în baza Legii nr.7/1992, care potrivit art.10 erau destinate acoperirii datoriei publice interne constituită potrivit aceleiași legi.

Intrucât datoria publică internă constituită potrivit Legii nr.7/1992 a fost acoperită integral, sumele care se încasează în prezent din reactivarea și rambursarea obligațiilor agenților economici reprezentând credite bancare pentru investiții preluate în contul datoriei publice, au rămas fără destinație de utilizare.

Ministerul Finanțelor Publice, efectuează operațiuni în contul și în numele statului și gestionează în acest scop, în afara bugetului de stat, o serie de venituri care datorită specificului și destinațiilor precise, stabilite de lege, nu se justifică a fi virate la bugetul de stat, și anume:

- a) fondul de risc pentru garanții interne și externe precum și fondurile de risc constituite din comisioanele achitate de beneficiarii împrumuturilor contractate direct de stat, gestionate de Ministerul Finanțelor Publice conform Legii datoriei publice nr.81/1999, ale caror disponibilități se utilizează pentru plata către instituțiile creditoare a eventualelor rate de capital, dobânzi sau altor costuri ale împrumuturilor care nu pot fi achitate de către beneficiarii acestora;
- b) fonduri de risc aferente unor împrumuturi contractate de stat și subîmprumutate beneficiarilor, anterior intrării în vigoare a prevederilor Legii datoriei publice nr.81/1999;
- c) sumele provenite din privatizare și din valorificarea activelor bancare neperformante, virate în contul Ministerului Finanțelor Publice de către ministerele de resort și Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului și respectiv de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare în baza art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.38/2000 privind unele măsuri pentru diminuarea datoriei publice interne, cu modificările și completările ulterioare, care au ca destinație diminuarea datoriei publice interne;
- d) fondul de contrapartidă constituit în baza Hotărârii Guvernului nr.794/1997 care se utilizează pentru finanțarea proiectelor convenite cu donatorii;
- e) sumele rezultate din operațiuni de încasări și plăți în lei aferente contractelor de export și import cu decontare prin conturile de cliring, barter și cooperare economică;

În scopul utilizării veniturilor menționate mai sus pe destinațiile prevăzute de legislația în vigoare, s-a prevăzut gestionarea acestora de către Ministerul Finanțelor Publice, în afara bugetului de stat.

De asemenea, pentru asigurarea desfășurării în anul 2003 a activităților finanțate integral din venituri proprii, pe lângă Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor și Ministerul Afacerilor Externe se prevede aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli aferente acestor autorități.

XII. În vederea introducerii sistemelor moderne de plată în bune condiții, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.193/2002 și deoarece perioada de timp avută la dispoziție pentru acest lucru este foarte scurtă, la solicitarea agenților economici furnizori de servicii de utilitate publică, precum și a instituțiilor publice care încasează impozite, taxe, amenzi, penalități și alte obligații de plată se prevede prelungirea termenului de la care acestea vor accepta încasări și prin intermediul cardurilor de debit și a cardurilor de credit la 1 ianuarie 2004 și implementarea în mod experimental în anul

2003 a acestui sistem de plata la un numar restrans de institutii si agenti economici considerati pilot, incepand cu data de 1 iulie 2003.

Pentru agentii economici care efectueaza acte si fapte de comert si depasesc o anumita cifra de afaceri care se aproba prin hotarare a Guvernului, termenul de aplicare a prevederilor Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.193/2002 se prevede a fi 1 iulie 2003.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului privind corelarea unor dispoziții din legislația financiar-fiscală pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM MINISTRU

Adrian Năstase